

HARANG-SZÓ

**Csongrád - Piroskavárosi Szent József Plébánia és a
bokrosi Szent László - templom híveinek lapja**

X. évfolyam, 1. szám, 2011. március

Keresztény létünk tudata

„Isten igazságát ugyanis a Jézus Krisztusban való hit által nyerik el mindazok, és száll mindazokra, akik hisznek benne, különbségtétel ugyanis nincs. Mert mindnyájan vétkeztek, és nélkülözik Isten dicsőségét, és így megigazulnak ingyen az Ő kegyelméből a megváltás által, amely Jézus Krisztusban van.” (Róm. 3, 22-25)

Nagybőjt ideje közeleg... Ebben az időszakban nem csak a bűnbánat jelenik meg a keresztény ember életében, hanem olyan alapvető kérdések, mint a bűn mélysége, annak következményei, a megigazulás lehetősége, a törvény szolgai állapota, a lelkiismeret, egyáltalán: honnan-hová tartunk, törekszünk-e a minőségi-kereszténységre, valóban élni akarunk-e az újrakezdés lehetőségével. Választásainkban, döntésünkben tudatosítjuk-e, hogy keresztények vagyunk? Jelen írással próbálok válaszokat keresni ezen kérdésekre Szent Pál Apostol Római levelén keresztül.

Az idézett szöveg eleve feltételezi az emberi akarat és az isteni akarat egybecsengését. Az ember tehát igaz akkor, ha Isten elgondolása megegyezik az ember saját elgondolásával. Érzékelhető, hogy az ember valóságával szemben mennyire mély az Isten igazságossága, amely egyben apokaliptikus is, így mintegy belerobban az emberi világba, átöleli a bűnöst, akit már vár az ünnepi lakoma, majd a tetőfokon megvalósul a szent ünnep, ahol Isten megszenteli az embert. Így az ember mintegy „felszentelt papja” lesz az igazságnak. Ugyanakkor az ember mindennemű tapasztalatával el is utasíthatja Isten ilyen irányú akaratát. Bár életünk folyamán közvetlenül átéljük, hogy a végtelenre vagyunk hangolva, végső soron semmi sem gátol meg abban, hogy nemet mondjunk létezésünkre, és ez által a végtelenre való nyitottságunkra, rendeltetésünkre. Ebben a pillanatban valósul meg tehát az Isten és az ember teljes egysége, a szeretet teljessége. Az ember az, aki a mélységből kiált fel Istenhez,

Ő pedig megváltja azt, igazzá teszi, azaz magához hasonló szent teremtménnyé. A megigazulás megváltói tevékenység által jön létre. Az ember, aki a világban él, jelenleg pusztán az egzisztenciális, korlátolt valóságban található és ennél fogva véges teremtmény, önmegvalósítása közben követi el a bűnt. A végtelenül megbántott Istent a véges ember önmaga erejéből nem képes kiengesztelni. Szükség van tehát egy olyan valakire, aki Istenhez hasonlóan végtelen. Az Ő oldalából kifolyó víz az a Lélek, amely felemeli az embert az isteni szférába. Ezzel Krisztus bevezeti az embert a lélekben történő isteni valóságba, a teremtmény pedig mintegy odasimul Istenhez, akihez hasonlóvá lett. A változáshoz szükséges Isten önközlése, amely adomány, de ez az adomány, maga az adományozó valósága, hiszen az adományozó önmagát adja önmaga által, a teremtménynek, annak beteljesüléséhez. Ezt a folyamatot végső soron Szent Pál apostol értelmezésében *megbocsátó önközlésének* is nevezhetjük. Mindez viszont nem a pusztá törvény által történik, hanem a hit által, amelynek középpontjában a keresztény létezés lényege található. Ez a mozzanat magában hordozza az élet aktivitását. Így a hit végső soron - önmagában véve - totális passzivitás, de végtelen aktivitás is, amennyiben a szeretettel egyesül, amely szeretet maga a tett. Ez a szüntelen akció jellemzi azt az ünnepet, ahová az ember hivatalos. Ennek a folyamatnak legnagyobb gyümölcse a keresztény ember számára a béke, hiszen már nincs küzdelem Istennel, elégedetlenség az Ő akaratával szemben. A fent vázolt rendszer fordítva is igaz, amennyiben az örök törvényből indulunk, miszerint az emberi cselekvés-folyamatokból következtethetünk a természetre, a lényegre, végső fokon a rendeltetésre. Látható, hogy Szent Pál hogyan képzei el azt a folyamatot, amelyben még a törvény szellemében élő bűnös emberből hogyan lesz a hit valóságába beleyökerező szent, Istenhez hasonló ember.

folytatva a 2. oldalon

Ezért beszél Pál tehát arról a tényről, amely az embert a Mennyben várni fogja. Ez az emberkép, amelyet megfest Szent Pál, támasztja alá az apostol következő kijelentését: „*Abban ugyanis biztos vagyok, hogy sem halál sem élet sem angyalok sem fejedelemségek sem jelenvalók sem jövődők sem erők sem magasság sem mélység sem egyéb teremtmény el nem szakíthat minket Isten szeretetéről, amely Krisztus Jézusban, a mi Urunkban van*”. (Róm. 8, 38-39)

Minden ember elhagyta Istent, nem érték el a nekik szánt dicsőséget, mert mindegyikük bűnöket követett el. Isten azonban szabadon minden embernek lehetővé tette, hogy igaz kapcsolatba léphessen vele azáltal, hogy hívő módon elfogadja Krisztus megváltó halálát. A Római Levél 8, 1-21 verseket olvasva fontos felfigyelnünk arra, hogy a "bűn" és a "halál" bizonyos erőket személyesítenek meg. Szent Pál tanításában a bűn minden emberben és minden emberi csoportban jelenlévő tevékeny erő. Jelen van az emberiség kezdeti időszaka óta (állítja ez a rész), és főként a „húson” keresztül-fejeződik ki. A „hús” nem a test egyik szinonimája, hanem inkább megváltatlan gyöngesége szempontjából írja le az embert. A halál szintén megszemélyesített kozmikus erő, amely nemcsak elpusztítja az emberi testet, hanem véglegesen el is szakítja Istentől. (Vö.: Róm, 8, 38)

Pál nem a bűnről, vagy a halálról akar elsősorban beszélni, hanem szembe akarja állítani Ádámot és Krisztust, a kezdet és a végidő kiemelkedő alakjait. Ádám bűnének univerzális jellege, az egész emberiségre gyakorolt hatásának módja tulajdonképpen mégsem hasonlítható Krisztus kereszthalálával. Ádám a jövődő ember "típusa", vagy "prototípusa", azaz Jézusé, aki messze felülmúlja majd Ádám tettét. A világot végső soron mindkettőjük tette megváltoztatta.

Ádám egy olyan ellenséges erő (bűn) működését szabadította világra, amelynek hatalma van arra, hogy véglegesen elidegenítse az embert Istentől, minden élet forrásától (halál), amennyiben mindenki vétkezett saját személyes cselekedeteivel (12. vers). A halálnak tehát két oka van az emberi létben: Ádám bűne, és ennek ratifikálása valahány ember által, akik bűnt követnek el.

Ezzel ellentétben Krisztus hatása gyökeresen más. A kegyelmi ajándék, azaz Jézus megváltó halála révén túlradó bőségben lehet része a megigazulásban és az életben mindazoknak, akik Jézust elfogadják.

Ádám engedetlenségének messze ható káros következményéről rabbinikus gondolkodásmód szerint beszél, amely három periódusra osztja az időt: Ádámtól Mózesig a káosz kétezer éve; Mózesről a Messiásig a törvény kétezer éve; a Messiástól pedig az újabb kétezer év az áldás ideje.

Az első időszakaszban, Ádámtól Mózesig nem volt áthágható törvény (14. vers), noha az Istentől való végleges elkülönülés (a lelki halál) uralkodott, annyira mindent átható volt Ádám bűne.

Jézus változtatta meg ezt a nyomorúságos állapotot engedelmissége által. Az Ádám és Jézus közötti ellentét nemcsak Ádám kudarcának tragédiáját emeli ki, hanem Krisztus megváltásának csodálatos teljességét is.

Az utolsó versben (8, 38) a törvény megszemélyesített erőként jelenik meg, és Pál, mint a bűnnek, valamint a bűn társának, a halálnak okozóját mutatja be. De a törvényt, mint erőt legyőzte a kegyelem, amely most az igazságosság által uralkodik, amely magának Istennek az életében részesít minket Urunk, Krisztus által. A törvény jelen tárgyalását súlypontnak tartjuk, hiszen az üdvösség tervében – s így az Apostol tanításában – alapvető létértelemmel rendelkezik. A fogalom fontosságát mutatja, hogy a Római levél a „törvény” szót 75-ször említi.

A törvény fogalma sokrétűnek mondható. „Valamely közösség rendje, amit közösségen belüli hatalom birtokosa szab meg.” (Karl Rahner-Herbert Vorgrimler: Teológiai kishoztár. 10. kiadás Budapest, 1980. 747. oldal)

Általános bibliai értelmezésében – az isteni világrend leírása, a róla szolt tanítás. „*A Torah szónak tágabb és nem annyira szigorúan jogi az értelme, mint a görög nomosnak, amellyel a Septuaginta fordította. Olyan tanítást jelöl, amelyet Isten adott az embereknek magatartásuk szabályozására.*” (Biblikus teológiai szótár. Budapest, 1972. 1346. o.) Ez a tanítás azonban különbözőképpen öltött testet. A törvény másik kijelentési formája a Mózesnek adott írott törvény, mely tételekbe rögzíti az isteni rendet, míg a lelkiismeret állandóan mozgó és alkalmazkodó összhang az isteni renddel. (Az így kinyilatkoztatott Törvény elemei a Pentateuchus-ban nyernek formát. A törvénytörvények alakulását, fejlődését a történelmi horizonton belül kell elemezni, amelyről a továbbiakban eltérünk.)

Legáltalánosabb alakjában Isten a lelkiismeretbe írta bele, úgyhogy az ember öntudatlan és akaratlan is lelkiismerete szerint gondolkodik és hoz ítéletet. (Vö.: 12. 2)

A lelkiismeret Pál szerint Istennel való együtt tudás, amelyben a törvény „cselekedete” íródik bele az ember szívébe. Ez az elnevezés feltételezi, hogy az embernek van egy olyan létmozzanata, amellyel állandóan ismeretet szerez Istentől. Később látni fogjuk, hogy az embernek Istennel érintkező belső valósága: a szellem, s a lelkiismeret csak ennek gyümölcse. A törvény másik kijelentési formája a Mózesnek adott írott törvény, amely tételekbe

rendezi az isteni rendet, míg ebben a helyzetben a lelkiismeret állandóan mozgó és alkalmazkodó összhang az isteni renddel. A szellemi élet fejlődésével az ember a tételes törvény alól felszabadul, és magasabb törvény ismeretének birtokosa lesz, mely a szeretet törvénye. Mind a lelkiismeret, mind pedig a Sínai-hegy törvénye egyfajta vádlevéllé vált az ember ellen, aki azt áthágta, és pedig zsidó ellen is, pogány ellen is. Azonban az ember véges, törekény volta még az őt elítélő törvényt is dicsekvés alapjává tudta tenni, s ezzel véső soron az emberi szív keménységéről tett tanúságot. A tételekbe foglalt írott törvény tökéletlenségével jár együtt, hogy a bűnös azt ide-oda forgatással javára magyarázhatja, s az így keltett hamis látszattal, éppen az írott törvényre hivatkozva, s a lelkiismeretet elhallgattatva, a szívet megcsalhatja. Van azonban a törvénynek egy magasabb szellemi megnyilatkozása, mely az isteni világrendnek tökéletesen megfelel, melyet a görög *dikaióma* szó fejez ki, s magyarrá nem tudunk mindig egy szóval fordítani, mert hol törvény (Róm. 2,26; 8,4), hol Isten igazságos követelése a jelentése (Róm. 1,32), hol pedig a törvény betöltéseként szerepel. (Vö.: 5,16-18) Szent Pál Apostol azonban erőteljesen óv attól, hogy a megigazulás nem nyerhető el a pusztán isteni Törvény megtartásával.

„Pál az egyetlen Evangéliumot hirdeti. Eszerint azonban az ember nem a Törvény szerinti cselekedetek révén igazul meg, hanem a Jézus Krisztusba vetett hit által.” (Biblikus teológiai szótár Budapest, 1972. 1356. o.)

Ez pedig eleve újonnan teremtő isteni kegyelem, amely nem más, mint az Istentől kiáradó, és az embertől befogadott szeretet. Aki szeret, bízik és hisz is. A szeretet megbízhatóságát nevezi a levél a hit igazságosságának. Bár ez a meglátás is sok teológiai vitát váltott ki a hit ily módon történő hangsúlyozása következtében. (Vö.: Farkasfalvi Dénes: A Római levél. Prugg Verlag., 47. o.)

Ez létmozzanat viszont valóban feltételezi Isten igaz voltának teljes elfogadását, hiszen az már nyilvánvalóvá vált Krisztusban. Az emberi cselekvések ítéletet vonnak maguk után. (Wilhelm Egger: Bevezetés az Újszövetségbe. Bécs, 1981. 130. o.) Ezért a törvény a kegyelem világában már a hit törvényeként szerepel. Az alsó világban a bűn törvénye uralkodik az emberen, mely szerint vétkeznie kell, s ha ezzel szembe szegül is az értelem törvénye, ennek akaratát mégsem tudja végrehajtani. De a felső világban az értelem törvényét, mely az Isten bennünk kijelentett törvénye, megvalósítja a kegyelem hatalma, amely nem csupán emberi erőlködés útja, mert ennek eredménye újabb és újabb elesés, mindig reménytelenebb vergődés lesz. „*Én nyomorult!*”

Ki vált meg e halálra szánt testtől?” (Róm. 7, 24) Ha az ember a maga erején próbálja a törvényt betölteni, a törvény fenyegető rémmé lesz. Pál apostol mindezek érzékeltetésére találó képeket alkalmaz. Ilyenek: *az ígéretek megghiúsítója*, az *isteni harag ránk hozója*, a *bűn megsokasítója*. Ennek értelmében a világ dicsőségét, elismerését, előnyeit, ellanyhító örömeit el kell hagyni végleg. De nem az ember kizárólagos erejével, hanem Isten erejével, mert magától erre is képtelen létezőként van jelen a világban. Az Apostol az ötödik és a hetedik fejezetekben a bűn hatalmáról beszél a törvény horizontjában. Ezért tárgyal a betű régiségéről, majd később pedig a régi ember rabszolga voltáról. Az 5, 12-21 versekben kerül részletezésre az Ádámmal való „szolidaritás” kényszerűsége és annak negatív kihatása. A bűn törvénye helyett immár a *Lélek törvénye* lép érvénybe. A nyolcadik fejezet súlypontját a Lélek törvénye képezi. A betű és a bűn törvénye a mozdulatlanság, a tehetetlenség, az együttlétezés nélküli világot adja, azonban a Lélek folytonos kiáradása a szabadság, a testvériség, az együttlét kategóriáit jeleníti meg. A levél ezen része tehát összefoglalja a törvény és megigazulás motívumait. Amint Krisztus meghalt, úgy a keresztyén is valóban meghal, azaz valóban megszabadul attól az ellenséges erőtől, a bűntől, amely elidegenít Istentől. Amint Krisztust az Atya feltámasztotta a halálból, és ez által új kapcsolatba lépett az Atyával, úgy most a hívők is részesednek ebben az új életmódban, amely új erőt ad az élethez. A test a teljes embert jelenti, amennyiben már-már elkerülhetetlenül uralkodik rajta a bűnre való hajlam. Azonban ez a „régi ember” meghalt Krisztussal. A bűnre való hajlam megtört. A halál uralma megszűnt. A halál valójában új állapotot eredményezett. Tekintsétek magatokat úgy, hogy ki vagytok ragadva a bűn hatalmából, és részetek van az Istenért való új életben "Krisztus Jézusban". A kegyelem alatt levés totális ellentéte a bűn rabszolgaságának. Mindkettő esetében teljesen egyértelmű mind a feltétel, mind pedig a következmény. Az Istennel való együttlét eredménye a béke.

„Amint ugyanis egy testben több tagunk van, de nem ugyanaz a feladata mindegyik tagnak, éppúgy sokan egy testet alkotunk Krisztusban, egyenként viszont egymásnak tagjai vagyunk.” (12, 4) Teljesen egyértelmű, hogy itt már az egyház valóságáról van szó. Ebbe a rendszerbe mintegy beilleszti az embert, akinek így az egyház *erkölcsi mércévé* válik, sőt tekintéllyé. Látható, hogy az Apostol nem önmagába záródó kör mintájára gondolkozik az emberről. Ugyanis az ember nem kizárólag önmagára reflektáló személyi valóság, hanem olyan, akit megérint Isten igazsága, folytatva a 4. oldalon

s ebből fakadóan kiárad rá a Lélek. Ennek megfelelően az ember az Egyház szférájába tartozik, azaz: *ekkleziológikus*. A teljesség, amelyet egyfajta csúcspontnak is tekinthetünk, maga az Egyház, amely Krisztus titokzatos teste.

Így az Egyháznak magának is szenvedni kell, az apostolnak is, hiszen a szenvedés valósága nyitja meg az ajtót az Egyház mennyei liturgiájába. Mit jelent ez?

Voltaképpen nem mást, mint Krisztus - és rajta keresztül - az Egyház dicsőséges karakterét. Ebben a karakterre válásban alapvető fontosságú, hogy szükséges az áldozat és ezt a valóságot megjelenítő Valaki. Természetesen ebben a gondolatrendszerben Krisztus a maga valóságában reprezentálja az Egyházat. Krisztus főpapsága a döntő itt. *(Ezzel a témával a Zsidókhoz írt levél foglalkozik részletesen.)* Valójában véve az apostol első lépésben mintegy megszövi a főpap köntösét. Ahhoz azonban, hogy ez a köntös valakire rákerüljön, szükséges a méltóság elnyerése. Az Apostolok Cselekedetei ezt a méltóságot fogalmazza meg, ezt vesszük tulajdonképpen észre ennek a műnek abszolút centrumában elhelyezkedő athéni beszédében: „Benne élünk, mozgunk és vagyunk, amint ezt már egyik-másik költők is megmondta: az ő fiai vagyunk. Ha tehát az Isten fiai vagyunk, nem szabad azt gondolnunk, hogy az istenség emberi művészettel és tervek szerint formált aranyhoz, ezüsthöz vagy kőhöz hasonló.” (ApCsel 17, 28) A beszéd ezen részéből jól látható, hogy az ember önmagában véve nem tud készíteni egy ilyen köntöst. Gondoljunk csak vissza Krisztus kereszthalálának pillanatára, amikor is minden megremegett, s ami a lényeg: a templom kárpitja kettéhasadt. Ha egy kissé még előbbre megyünk, akkor pedig arról is értesülünk, hogy a főpap megszagatta ruháit. Ezzel a motívummal kifejeződésre jut az a tény, hogy a földi papság vonulata is megszakadt, befejeződött. A kereszthalál pillanatában már Krisztus átlép a mennyei Jeruzsálem templomának kapuján. Az átlépés pillanatában Krisztus már a méltóságával - amely feljogosítja a főpapságra - lép be a mennyei liturgiába. Ha nem veszünk el az apostolok cselekedeteinek útjában, és valamiféleképpen megsejtjük a belső mozzanatot, akkor pontosan ezt látjuk: az ember szenvedése, az egyház passiója teljesen egyesül a krisztusi passióval. A két létforma tökéletes egységet alkot: ez a mennyei dicsőség. Voltaképpen ez a missziók, és kereszténységünk lényegi mozzanata. Ugyanakkor Krisztus keresztfája, mint negatív mozzanat jelenik meg, azonban a keresztfá titka pontosan abban áll, hogy Krisztus ezzel válik az áldozat bemutatójává és magává az áldozattá is. Ettől a ponttól kezdve

Krisztus beteljesíti misszióját, azaz elviszi a hódolatot, az imádást az Isten elé, és elviszi az áldást a bűnös embereknek. Szent Pál apostol pontosan erre hivatkozik az athéni beszédében.

„Mert meghatározott egy napot, amelyen ítélni fog a világ felett igazságban egy férfi által, akit arra rendelt, és igazolt is mindenki előtt, amikor feltámasztotta a halálból.” (ApCsel 17, 31)

Ítélni a világ felett igazságban csak eleve az tud, aki el is tudja vinni az imádást az Isten elé. Igazságban, azaz áldást osztva az emberek felé. Ezzel a rövid megállapítással gyakorlatilag is igazoltuk Szent Pál egzisztencia-tudatát, miszerint ezen tudat, a krisztocentrikusságból táplálkozik. Pál ugyanazon az úton van, mint Krisztus: viszi az áldást és az imádás hangjait Istenhez. Az embernek is ugyanezen úton kell haladni, a folyamatos Isten-szolgálatban. Szent Pál gyalog, hajón megpróbáltatások közepette, a börtön sötétjében, mindvégig ugyanolyan intenzitással készíti az utat az Egyház előtt. Mindezt a hit valósága adja számára: „Ne félj, csak beszélj és ne hallgass, mert én veled vagyok. Senki sem fog hozzád nyúlni, mert sok népem van nekem ebben a városban.” (ApCsel 18, 9-10)

A pusztá törvény alól a Lélek törvénye menti fel a kereső embert, aki élni akar, rendeltetését kutatja, nyitott akar lenni a Végtelen előtt, szolgálni akar. Mindannyian a mennyei dicsőség felé igyekszünk, megigazultként akarunk átlépni a Szent Kapun, örökké ott lenni a mennyei liturgián. Minden nap ennek fényében kell az újrakezdés lehetőségét elfogadnunk, ott lenni Krisztus Passióján, várni a dicsőséges feltámadást. Meg kell tanulni rácsodálkozni az Egyház valóságára...

„A rácsodálkozás művészete a megértés kezdete.” (Ortega)

Tóth Roland atya

**Most egyszerűbben
rendelkezhetsz
a befizetett adója
egy százalékaért!**

A kedvezményezett technikai száma, neve:

0 0 1 1

Magyar Katolikus Egyház

**Látogasson el plébániánk honlapjára a
www.kistemplom-csongrad.hu
weboldalra.**

Nagy a mi Urunk Istenünk, mindenható az Ő ereje (Zsolt. 147, 5)

Tóth Roland vagyok, 1981 novemberében születtem Győrben. Az általános iskolát Sokorópátkán kezdtem, majd tízévesen Sopronba, a „hűség városába” kerültem. Zenei tanulmányaim Győrhöz, Sopronhoz, Veszprémhez köthetők. Érettségi után jött a teológia. Sokat köszönhetek professzoraimnak... A filozófia és a dogmatika tárgyak mindig fontosak voltak számomra.

Az Úr szeretetből választja ki azokat, akiket meghív papságába. Ezért mondhatjuk, hogy minden hivatás az Ő ajándéka. Így az enyém is. Nekem papnak kell lennem, mert az Úr abban a kegyelemben részesített, hogy meghívott. Istennek ez a végtelen szeretete adta és adja mind a mai napig az erőt és a bátorságot. Ő végtelen szeretetével halmozza el azokat, akiket meghív. Papságában akarja részesíteni meghívottjait, hogy Lelke erejében menjenek, és teremjenek gyümölcsöket. Már gyermekkoromban vallásos nevelésben részesültem. Első osztályos koromtól jártam hittan órákra. Az elsőáldozás szertartása közben – harmadikos voltam éppen – tudatosodott bennem, hogy pap szeretnék lenni. A hivatás ily módon történő kialakulásában döntő szerepe volt Dr. Tóth Antonin (OSB) bencés atyának, akitől nemcsak a hit alapjait tanultam meg, hanem a zene szeretetét is. Antonin atya kisugárzása, belső fegyelme, bencés karaktere nagyon vonzó példa volt számomra. Szigorúsága és következetessége nagyban meghatározta későbbi utamat is. Neki köszönhetem orgonatanulmányaim kezdő lépéseit.

Antonin atyától sokat hallottam: a bencések a jelenlét eszközei a mai világban. A jelenlét a pap számára is a szüntelen odaadást és a szolgálatra való készséget jelenti. A világ sodrása, szekularizált rendszertelensége minduntalan a

stabilitás hiányában szenved. Egyre jobban elhalványul a stabilitás fogalmának helyes értelmezése. Ezt hivatott jelképezni a „hegyre épült városként” létrehozott monostorok összessége is. A stabilitás a mai világban az oázist jelenti a világból, önmagával zajt hozó ember számára. Ugyanez a feladata a plébániának is: jelen lenni az emberi életben és az egyházközség vérkeringésében. A bencés szellemiség további jellemzője a szabadság helyes értelmezése. A pap személye akkor lehet igazán szabad, ha tudatosan és módszeresen képes munkája mellett lekötöni önmagát. Ezt a folyamatot nem lehet külső kényszer hatására tenni, teljesen belülről kell, hogy fakadjon – Isten szeretete által. Tudatos meggyőződése: Szent Benedek Regulája nemcsak a szerzetesek szabályzata, hanem minden papságra készülő, papságát gyakorló egyén „könyve” kell, hogy legyen.

A gimnáziumban többségében szerzetes nővérek oktattak, nagy szigorúság és következetes pedagógiai irányelvek mellett. Tudásom igen nagy részét áldozatos munkájuknak köszönhetem. A tanulás szeretete, a kitartó, küzdeni akaró, életet szerető emberkép állt előttem, és erre is neveltek. Alapvető sajátossága egy szerzetesi iskolának abban áll, hogy a konkrét oktatási folyamat mellett jelen van a nevelés is. Sajnos, sok iskolából ez hiányzik, és ennek következtében számos hiányossággal bírnak ezek az intézmények. Fontos meglátni a növendék életében a tehetséget, amely nélkül lehetetlenség vállalkozni az értékrendeket hitelesen felmutató keresztény életvitelre. Teológiai tanulmányaimat Veszprémbe végeztem, kiváló tanáraink voltak, köztük Dr. Takács Gyula és Dr. Tuba Iván atyák. Takács atya a Szentírás-tudomány világába vezetett be, a legszigorúbb tanár volt... Kevesen értették... A kötelező előadásokon kívül igen nagy örömmel jártam a szemináriumi óráira 4 éven keresztül. Iván atya - aki már sajnos nincs köztünk - morálteológiát és etikát tanított. Úgy gondolom, ő volt akkor hazánk legkiválóbb erkölcs-teológusa: büszke vagyok, hogy nála tanulhattam. Szeretném megemlíteni Dr. Galambos Iván atyát, aki dogmatikát tanított. Úgy gondolom, hogy nála lehetett ténylegesen igényes, ugyanakkor cseppet sem egyszerű dogmatikát tanulni. A filozófia mélyreható tudása, a rendszerező gondolkodás elsajátítása nélkül Galambos atyánál reménytelen vállalkozás lett volna vizsgázni! (Nem liberális dogmatikát tanított!) 2007-2008-ban teológusként lehettem a Tihany Bencés Apátságban,

folytatva a 6. oldalon

Dr. Korzenszky Richárd perjel úr jóvoltából. Nagyon sokat köszönhetek Richárd atyának, rengeteget tanultam tőle. Sokszor fülemben hallok szavait... Ma is hiányzik Tihany... 2008-ban kerültem Gyulára. Külön kegyelemnek tartom, hogy a Karácsonyi Gimnáziumban taníthattam hittant és ének-zenét. 2009-ben szenteltek pappá Szegeden, majd Makóra kerültem segédlelkésként. 2010. augusztus 15-vel helyeztek Szeged-Kiskundorozsmára. Sokat köszönhetek Mádi György atyának. Váratlanul ért 2011. január 10-vel szóló áthelyezésem Csongrád városába, ugyanakkor bízik abban, hogy itt is szolgálhatom Istent az egyházközségekben, remélem, meg tudok felelni az elvárásoknak.

„Nagy a mi Urunk, Istenünk, mindenható az Ő ereje...” – így szól a 147. zsoltárból vett idézet, amely a jelmondatom. Eddigi életem során sokszor megtapasztaltam e szentírási mondat végtelen igazságát, és egész életem mottójául tűzöm ki magam elé. Hiszem azt, hogyha e szerint élek, akkor életemben lelkesen és hűségesen tudok munkálkodni saját magam és a rám bízottak lelki üdvösségén. Az a csodálatos, hogy a katolikus egyházban a papi szolgálat ennyire a Jézus Krisztussal, a Föltámadottal való személyes találkozásból fakad. Ez a „Kövess engem” életformában - cölibátusban -, igehirdetésben, engedelmisségben, áldozatban valósul meg, hogy Isten országának örömhírét meghallja a világ.

A kommunikáció és a kultúra válsága – megfontolások a Római levél tükrében

Avagy: Ahol a menny összeér a földdel.

Szent Pál Apostol Római levele nagyon sokrétűnek mondható, azonban a levél háttérében mindvégig ott húzódik az igazság, kommunikáció kérdéskörében az Istent kereső ember és bűn, valamint a törvények összefüggésében. A most következő első rész csak egyfajta betekintést nyújt a felvetett tárgyra. A Római levél teljes részletességgel foglalkozik az igazság problematikájával. Az igazság valóság; amelynek ellentétes párja: a valótlan állítása: a hazugság. Az „igazság” első megközelítésben annyit árul el, hogy valami megvan-e valósággal, megfelel-e annak, ami a valóságban van. Az „igazságosság” viszont azt fejezi ki, hogy valaki megfelel-e a teremtésben lévő isteni rendnek és törvényszerűségnek, melyet még a pogány népek gondolkodói is oly mértékben világosan láttak, hogy ezt a rendet bölcselkedésük alapjává tették. Ennek az isteni rendnek az áthágása a bűn. Ezzel szemben a bűn büntetése igazságos,

vagyis az isteni rendnek és akaratnak megfelelő; a bűnös a büntetéssel azt kapja meg, ami neki jár; ami méltányos. Az az ember, aki a valóságot megbecsüli, az igazságos. Létezik azonban a magasabb rendű igazságosság, a kegyelem, vagyis ez az igazságosság Isten ajándéka. A kegyelmet Isten jogosan adja a hívőnek, mert a hívő azzal nem él vissza. „Az Újszövetség tartalmazza továbbá a híradást arról az igazságosságról, amely valóban kedvessé teszi az embert Isten előtt, amelyet az ember a hit alapján, kegyelemből, Istentől kap.”

(Karl Rahner-Herbert Vorgrimler: *Teológiai Kiszótár* 10. kiad. BP., 1980. P. 290)

A hívő emberi magatartás ellentéte a hitetlenség, illetve az engedetlenség. Az embert a kegyelem beilleszti a világrendbe, s mivel bűnét kiveti a világból, az ott többé nem mérgez. A kegyelem tehát a világrend megerősítése. Végső soron az igazságosság és igazságtalanság egymással harcoló felek. Az igazságtalan ember még hallani sem akar az igazságosságról, úgyhogy annak még említését, tehát az igazságot, az igaz, logikus szót sem tűri el; ennél fogva igazságtalanságával az igazságot leigazza. Isten mindezzel szemben abszolút voltánál fogva minduntalan önközlése folytán megismerteti a maga igazságosságát.

Szent Pál a népek apostola

Isten igazságossága a különböző viszonylatokban különbözőképpen valósul meg; így többféle értelemben kell vennünk. Jelentheti az isteni követelést, kérést, miszerint az ember Istennek a teremtésben és az Igében kijelentett akaratához, az isteni rendhez alkalmazkodjék, s akkor a neve: törvény.

Szent Pál apostol tanításában a törvény voltaképpen Isten akaratát jelenti, tehát nem az ószövetségi törvény ez. Pál apostol tanításának ez súlyponti eleme. Jelentheti Isten természetét, mely a Tőle teremtetett rendet soha meg nem sérti, hiszen az belőle fakadt; Istennek ezt az igazságtalanságtól megközelíthetetlen lényét nevezzük az ő *Szentségének*. Jelentheti Isten igazolását abban, hogy az isteni rend ellen vétő bűnöst elítéli, s a hívőt fölmenti, s ezzel az Isten-igazolással a levél sokat foglalkozik. (Vö.: Róm 3, 25)

Az emberi igazságosság tehát az Isten igazságából táplálkozik. Az ember megismerő folyamata következtében hozott ítélet termékeként létrejövő igazság hiányos. Ugyanis a törvény, szabályok sokasága csak az ismeret első szintjét jelenti. A kegyelem viszont pont azt célozza meg így, hogy az *isteni szférából* mintegy kihulló ember a belső változás, azaz az Isten képmásiság visszanyerésének következtében *totálisan* változó. Ezen megállapítás a kegyelem habitus voltára utal. *„E megkülönböztetés, amennyiben kötelező, csupán ennyit jelent: „habitus” a kegyelem, ha Isten (a keresztségtől kezdve) tartósan felkínálja az embernek természetfeletti önközlést és a nagykorú ember szabadon elfogadja azt.”*

Az isteni igazságosság így három szinten valósul meg, amelynek kiáradása következtében ugyanezen három szegmens fog megvalósulni az emberi lélekben. Így részint beszélünk prófétai, liturgiai és az ünneplés szegmenséről.

Ez a három szegmens lesz az, amely totálisan megvalósul a kereszten függőn, és a Lélek juttatja el ezt az emberbe. Most jutottunk el arra a szintre, amikor megoldási lehetőség mutatkozik arra a kérdésre, miszerint milyen kapcsolat áll fenn a két egymáshoz viszonyítva eltolt sík között, mi is az alapja a kommunikáció és kultúra válságának. A három szegmens viszont egyfajta egységben, unióban valósulhat meg, amelynek folyamán megvalósulhat az *ember rendeltetése*. A Szent Pál-i felfogásban az ember rendeltetése ebben fogalmazható meg: *„Ti azonban nem testi, hanem lelki emberek vagytok, ha valóban Isten lelke lakik bennetek. Akiben viszont nincs meg Krisztus lelke, az nem az övé. Ha azonban Krisztus bennetek van, a test halott ugyan a bűn miatt, de a lélek él a megigazulás által”.* (Róm. 8, 9-10) Voltaképpen az idézet szöveg az egész gondolatmenet lényege. Kis túlzással azt is mondhatjuk, hogy a Szent Pál-i felfogás ismertetőjele ez az idézet. Részint szó van testi, tehát a törvényi lehetetlenségről és mozdulatlanságról, amely nem tudja immár saját rendeltetését betölteni, mert üres. Még a lelki, tehát az igazsággal telt emberi valóság már nem tehetetlen, hanem életszerű, amely a nyitottságon

keresztül képes betölteni a feladatát. Pontosan ez a nyitottság adja a Szent Pál-i tanításban a hit aspektusát. E nélkül ugyanis lehetetlenség lenne beszélni egységről. Jól látható, hogy az ember a bűn következtében valamit elveszített, elsősorban azt a megkülönböztető képességet, hogy tudná mi a jó és mi a rossz. *„Ezért Isten átadta őket szívük vágya szerint a tisztátalanságnak, hogy maguk becstelenítsék meg testüket, mint olyanok, akik felcserélték Isten igazságát hazugsággal, és inkább tisztelték és szolgálták a teremtményt, mint a Teremtőt.”* (Róm. 1, 24-25).

A kultúra válsága, amit az *itt és a most* -ban élünk meg, egyértelmű jele mindennek. Az ember teljes valóságát szövi át a kultúra, mint olyan. Vele született tulajdonság, amely egyre jobban a kibontakozást várja. Ennek a belső folyamatnak kiindulópontja az érzék, amellyel tudunk dönteni és választani jó és rossz között - erkölcsi megfontolásban -, illetőleg a szépről-minőségi szinten. A fentiek alapján mondhatjuk, hogy a kultúra tulajdonképpen nem más, mint: ahol a menny összeér a földdel, ahol találkozik egymással az isteni és emberi szféra, ahol, és amelyben szinte egyé válik elmélet és gyakorlat (unió).

A híd jelkép. A híd a cselekvő jelen, mely összeköti a megálmodott, tervezett jövőt a már lezárt, tapasztalatként és kimeríthetetlen kincstárként szolgáló múlttal. Híd az is, ami összeköti az eget és a földet, annak az imának *a szellemében, amire Jézus tanított bennünket: „Legyen meg a Te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is.”* A rómaiak pontifexnek hívták papjaikat. A pontifex szó szerint „hídverő”-t jelent. E név a pap tennivalóját fejezi ki, mert mi is az ő dolga? Hidat verni, utat találni ég és föld között. És ez a két hídszerep, megkülönböztetett figyelem az égi intésre és a múltra, mutatja a válságból kivezető utat.

A jelen korban tapasztalható és sajnos elszenvedett kulturális válság- nem túlzással- a halál kultúrájának fokozatos építése-bár egyes felhangok szerint inkább újraélesztése. A kultúra és az azt meghatározó kommunikáció - kommunikatív képesség - teljesen üressé vált. A rövid, tényszerű közlésfolyamat önmagában véve fontos, azonban az igazság értelmében vett mögöttes tartalom igencsak szegényesnek mondható. A mindennapokban megélt informális-áradat szinte teljesen megsemmisíti az ember igazság iránti érzékét és igényét. A mai társadalmat ilyen formában is nagyban meghatározó ún. konzumidiotizmus, már-már teljesen felépítette fellegrát. A bevásárlóközpontok hatalmas harcot vívnak egymással a jobb és jobb piacgazdaság eléréséért, téve mindezt úgy, hogy a világban élő embert a csalogató és sokszor hivalkodó kommunikációval söpri össze. *folytatva a 8. oldalon*

Ezen kommunikáció viszont teljesen üres, manipulatív és az igazság közelében sincs. A kérdés egyszerű, ám annál inkább nehezebb és bonyolultabb- már a praxist, megvalósulást illetően: a keresztény értékrend jelen esetben megőrzi-e a kommunikáció realitását, vagy semlegessé válik a kultúra terén? Ebben a kérdés-feltevésben természetesen az egyéni keresztény-értékrendet kívánom megcélózni, hiszen Egyházunk minduntalan arra figyelmeztetett bennünket: fontos, hogy minden fórumon az Evangélium örömhírével vigyük közelebb a kereső embert Istenhez. Tehát az egyedi keresztény ember megfontolása, döntése és választása - valamint felelőssége ebben a kérdéskörben is- megkerülhetetlen és súlyponti. Az igazságban, vagyis az Isteni szférában nyugvó ember -a Római levél alapján- az igazi, valósággal telített kommunikációra vágyakozik. Emberségét, tulajdonságát, adni-akarását, létét pedig ezen kommunikatív jellegű kulturális szférában akarja látni. Egyfajta *logikus szóra* kívánczik, amely mentes mindenféle behatárolástól, megtevesztéstől, manipulációtól, vagyis *teremtő szóra* éhes. Az első logikus szó - amely egyúttal mindennemű kommunikációs csatorna alapja- Isten teremtő szava. A kultúra valósága ugyanerre épül: a szó etimonja hasonlóságot tükröz: megművelni valamit (latinban), elsődleges jelentése földet művelni, előkészíteni valamire. A szó befogadására is elő kell készíteni nem csak az értelem munkáját, hanem a lelket is. Az emberi munka végső soron ezen kultúra és kommunikáció által lehet, és kell is, hogy értelmessé váljék. Isten teremtő aktusában a logikus szó által a kultúra, mint olyan, mindenhol és mindenben ott található. Isten kommunikációja fellelhető a zafírban ugyanúgy, mint a megannyi, más létezőben. A kultúra mindenhol ott található, a kezdetektől napjainkig. Kérdéssé válik: ezt mennyire tudjuk és akarjuk felismerni annak érdekében, hogy a fennmaradás lehetséges legyen. Az isteni szférába tartó ember, aki a világban él (praxis) nem zuhanhat a semmibe, nem kerülhet a bűn és helytelen megfontolás eredményeképpen a *megsebzettség állapotába*. Nem engedheti meg önmagának azt a luxust, hogy visszacsöppenjen a semmitmondó kommunikáció és ezzel együtt az üres-kultúra lehetetlenségébe. Szent Pál Apostol Római levelében látható emberkép ezt a valóságot tükrözi: az Istent kereső ember a törvények sokaságában, a szabályok sokrétűségében ott marad teljesen a praxis szférájában, nem érti, és nem látja a kultúra és kommunikáció lényegi oldalát, teljesen üres és élettelen, mert e teremtő és alkotó szót, kultuszt nem tudja megközelíteni. „Vagy nem tudjátok, hogy mindnyájan, akik megkeresztelkedtünk Krisztus Jézusra, az Ő halálára keresztelkedtünk meg.”

(Róm. 6, 3) Szent Pál tehát az uniót csak a teljes halállal és a teljes átalakulással, a feltámadással látja megvalósíthatónak. Nagy különbség van tehát a törvény és az élet törvénye között, hiszen az élet lelkének törvénye a szeretet törvénye, melyet Krisztus adott. Úgy, amiként Jézus felveszi az emberséget (tehát voltaképpen lényegének meg nem változtatásával, ugyanakkor egy új természet felvételével), úgy magának az embernek is *formális változáson* kell keresztül mennie, amelynek következtében minőségi változás eredményeződik. A kultúra válságos helyzete az Apostol írásában is fellelhető: a világban kereső ember problematikája és fájdalma: élni-akarás ott, ahol a menny tényleg összeér a földdel.

Nagy Lászlói parafrázisa jelen esetben megfontolás tárgyaként áll itt: „Ha a jelen hídja összeomlik, és nem tudjuk újjáépíteni, ki viszi át fogában tartva kultúránkat a túlsó partra, ha nem mi?”

Tóth Roland káplán

Ferences esték

A február 22-én este megtartott előadáson Szent Ferenc intelmeivel ismertette meg a hallgatókat Kiss Didák szerzetes és Kerekes László világi ferences.

A huszonnyolc intelmet Szent Ferenc a testvéreinek írta, és a Szentíráshoz fűzött tanításait tartalmazza. Ezek még ma is megállják helyüket, és a mai kor emberét is érintik. Egy-egy intelmet felolvasva a hallgatók elmondták jó és rossz tapasztalataikat, ajánlásaikat ezekkel kapcsolatban (Az Úr testéről, A saját akarat gonoszságáról, A tökéletes engedelmességről, Hogy senki se sajátítsa ki magának az előjáróságot, Hogy senki se fuvalkodjék fel, hanem az Úr keresztjében dicsekedjék). Az *Úr testéről* című intelemben Szent Ferenc a következőket mondja:

„...Nos tehát emberek fiai, meddig lesztek még nehéz szívvel? Miért nem ismeritek meg az igazságot és miért nem hisztek Isten Fiában?...nap nap után közénk jön alázatos külsőben, nap nap után leszáll Atyja öléről az oltárra és a pap kezébe adja magát. És mint egykoron valódi testében jelent meg a szent apostoloknak, azonképpen most a szent kenyérben mutatja meg magát nekünk. És miként az apostolok testi szemeikkel csak testét látták, de lelki szemeikkel szemlélve Istennek hitték őt, akként mi is, bár testi szemünkkel csak a kenyeret és a bort látjuk, fontoljuk meg és higgyük szilárdan, hogy ez az ő élő és valóságos teste és vére. Így marad az Úr mindenkoron híveivel, amint maga mondja: Íme, én veletek vagyok a világ végezetéig.”

A következő előadás március 22-én fél 6-kor lesz a Kolostor épület könyvtárában.

Túriné Nádudvari Mária

Szentek szobrai és keresztek

Folytatva sorozatunkat, most régebbi számainkban már bemutatott harangkörnyezeteket kiegészítve, a harangok pontos feliratait, illetve a haranglábak állapotát ismerhetjük meg.

Szent Imre (Csukás parti) iskola harangja

Lapunk 2006 júliusi számában írtunk a Csukás-ér parti egykori iskoláról. Az ott lévő harangon Szent Imre dombormű látható, felette ez olvasható félkörben:

SZENT IMRE HERCEGNEK

Alatta:

A JUBILEUMI ÉVBEN MEGUJULÓ
SZELLEME HOZZA VISSZA
NAGYMAGYARORSZÁG EZERÉVES
HATÁRAIT!

A másik oldal felirata:

EZEN HARANGOT ÖNTTETTE ISTEN
DICSŐSÉGÉRE ÉS SZENT IMRE MAGYAR
HERCEG TISZTELETÉRE
A CSONGRÁDI SZENT IMRE ISKOLA
KÖRZETÉNEK BUZGÓ BIRTOKOSSÁGA
SZENT IMRE KILENC SZÁZADOS
JUBILEUMA ALKALMÁBÓL
AZ ÚRNAK 1930. ESZTENDEJÉBEN.
ÖNTÖTTE SZLEZÁK LÁSZLÓ
HARANGÖNTŐ, MAGYARORSZÁG
ARANYKOSZORÚS MESTERE
BUDAPESTEN.

A haranglábban, fémtáblán felírat:

FELÚJÍTOTTA 1985. ÉVBEN
TÁRSADALMI MUNKÁBAN
GULYÁS MIHÁLY
NYUGDÍJAS BOGNÁRMESTER
ÉS A KÖRNYÉK LAKÓI.

Az építmény akácfaából lett ácsolva, a rajta lévő tető bádoggal borított. Állapota jó, festeni szükséges.

A környezet rendezett, kovácsoltvas kerítéssel van elkerítve és gondos kezek árváskával ültették be.

Schwechtje harang

Az Öregszőlők közötti kereszt lapunk 2005 karácsonyi számában lett bemutatva. Akkor a harangról nem írtunk. A rajta lévő felírat:

„KÉSZÍTTETTÉK
A CSONGRÁDI SZŐLŐSGAZDÁK
EGYESÜLETE UTJÁN
A TISZAOLDALI ÖREG SZŐLŐSGAZDÁK
KÖZADAKOZÁSÁBÓL
AZ ÚRNAK 1927. ÉVÉBEN.”
ÖNTÖTTE SZLEZÁK LÁSZLÓ
HARANGÖNTŐ BUDAPESTEN.

A másik oldalon: Szent Vendel dombormű, körülötte ez olvasható:

„SZENT VENDEL KÖNYÖRÖGJ
ÉRETTÜNK.”

A szögvasból készült harangláb korrodált, az alsó részén fémtábla emlékeztet:

KÉSZÍTETTE
MASZLAG RÓKUS
CSONGRÁD

A harangot bádogtető védi, tetején fém kereszt áll.

A környezete suhákkal erősen be van növe.

Révész József

Szent Vendel, Szent Orbán és Nepomuki Szent János tisztelete Csongrádon a 18-20. században (1. rész)

A különböző foglalkozási csoportokhoz kötődő, védelmező és oltalmat nyújtó szentek különös tisztelete elsősorban védelmi, megelőző (preventív) jellegű. A cél az, hogy a patrónusok a földi halandók könyörgését meghallgatva megakadályozzák a betegség, árvíz, jégverés vagy állatjárvány bekövetkeztét, megszüntessék a közösség nyugodt működését felbolygató veszélyeket. A felsorolt katasztrófák a közösség tagjait nem egyforma mértékben érintik, így az egzisztenciális szentek tiszteletének ápolása többnyire egy konkrét kultuszhordozó réteghez köthető. folytatva a 10. oldalon

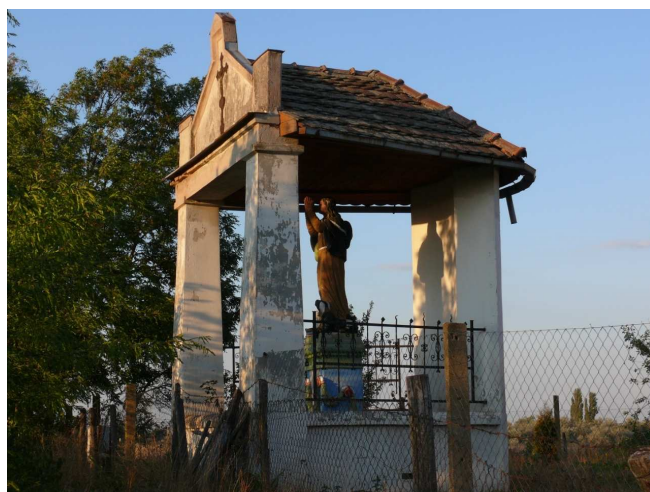
Szent Vendel

Származását tekintve német eredetű, 6. századi jószágpatronus – tiszteletét a török kiűzése után Magyarországra érkező német telepesek hozták magukkal a segítő Mária (Mariahilf) kultusszal együtt. Ugyanebben az időben jelent meg hazánkban a nagyobb odafigyelést igénylő, ám bőségesebb gyapjúhozamú merinói birka, mely lassan kiszorította a rideg tartást is jól tűrő őshonos rackajuhot. Az érzékenyebb juh fajta széleskörű elterjedése természetes módon hozzájárult az állatbetegségek ellen oltalmat nyújtó patronus tiszteletének erősödéséhez. A merinói térnyerésével egy időben jelentek meg az ország nyugati felében az első Vendel szobrok, oltárképek és templomdedikációk. Gulyás Éva térképén – ahol a Magyarországon előforduló Vendel emlékeket veszi számba – tisztán körvonalazódik a szent tiszteletének három fő csomópontja, a Dunántúl, Palócföld és a Jászság. Az említett három tájegységgel a szakirodalom igen részletesen foglalkozik, jól feltárt területnek számít, de születettek tanulmányok Szent Vendel tiszteletének dél-alföldi és kisalföldi elterjedéséről is. Az ország déli és keleti szélein a Vendel-emlékek marginalitása több okra vezethető vissza, ilyen a reformáció erőteljes hatása illetve a régióban tapasztalható rendkívül erős Dömötör-kultusz. Dömötör elsősorban az ősi magyar juh- és marhafajtákat tenyésztő, szilaj pásztorok kedvelt patronusa volt, a „szilaj pásztori élet és tobzódás pogány, eretnek szentje”. Vendel vele szemben a jámbor, keresztényi patronusok mintapéldája.

A szakirodalmat vizsgálva szembetűnő, hogy a téma kutatói jellemzően tájegységekben gondolkodnak, és nem csak a regionális, de az országos feldolgozások sem említik Csongrádot (legfeljebb a látványos út menti szobor miatt jelölik az elterjedési térképen). Ha fellapozzuk a város szakrális emlékeivel, vallási életének múltjával foglalkozó publikációkat azt látjuk, hogy a szerzők a műemlékek között közlik ugyan a Szent Vendel szobor leírását, de nem hozzák összefüggésbe a többi tárgyi emlékekkel, nem latolgatják a kultusz megjelenésének körülményeit, formáját, történetét. Szent Vendel csongrádi tiszteletének legfontosabb, reprezentatív tárgyi emléke a Felgyő és Csongrád határban található út menti szobor, melyet a felirat szerint 1820-ban emeltetett a „csongrádi juhász és pásztor sereg”. A talapzaton megtalálható a szobor gondozójának, Szegedi Szabó Rókus számadó juhásznak neve, aki 1840-ben a pásztor sereg költségén megújította az alkotást. A későbbi karbantartási munkák, festések időpontja is megtalálható a talapzaton (1874, 1947) de ezeket az újításokat már a csongrádi hívek adakozásából fedezték.

A szobor állítását a Historia Domusban is megörökítették. Fenntartására az állíttatók nem tettek további alapítványt. Az országút építésekor került Vendel körplasztikája a róla elnevezett Vendel-halomról mai helyére, a főút mellé. A baldachinnal körülvett alkotás mögött egy tanya található. Joggal feltételezhető, hogy évtizedeken keresztül csak Vendel-tanyaként ismert lakóház tulajdonosa gondozta a szobrot és annak környezetét. Az elmúlt években a tanyát egy vállalkozó szabadidőközponttá alakította, a tanya nevét pedig „deszakralizálva” ugyan (Vendel tanya), de megtartotta.

A nagyméretű, színesre festett szoboralak ruházata alapján a jászsgai ábrázolásokkal áll rokonságban, ahol Vendelt előszeretettel formázták meg magyar pásztorként, hosszú hajjal, kalappal és tarisznyával. Az álló figura összetett kezeit arca elé emeli, lábánál rackajuh, színesre festett korona és pásztorkutya látható. A szobor köré 1860-ban három oldalról nyitott, romantikus-copf stílusú építményt emeltek. A baldachin csúcsos oromfalán kovácsoltvas kereszt található.

A régi csongrádiak Vendel előtt elhaladva tiszteletteljesen levették kalapjukat, keresztet vetettek, rövid fohászt mondtak. A 20. században a környékbeli tanyákról a városba tartó nép nem volt rest kisebb kerülőutat tenni azért, hogy megnézze a szobrot és a közeli Kántor keresztet. Arra vonatkozóan, hogy a szent ünnepnapján (október 20.) körmenetet vezettek volna a szoborhoz, nem maradt fenn adat. A szobor előtti területen még megfigyelhető az egykori ültetett virágok nyoma, a kerítésre erősítve pedig egy egyszerű, kovácsoltvas gyertyatartó látható.

Szent Vendel csongrádi kultuszának másik emléke a Szent Rókus templomban található: egy feltehetően 19. századi, fából készült persely. A gömblábakon álló, sötétkék és vörös színre festett persely felirata a készítettőről tanúskodik:

„a juhász és pásztor sereg számára készítette Csongrád ? évben DR. IHS” Mivel a készítés idejét a persely vasalatán tüntették fel, a korrodáció miatt olvashatatlaná vált.

A persely tetején a térdeplő, imádkozó Szent Vendel körplasztikája látható két kutya kíséretében. A szentet az ismeretlen alkotó magyar juhász képében, hosszú hajjal, szakállal, juhászkalappal, mellén keresztbe vetett tarisznyával ábrázolta. A körplasztika avatott kezek munkája, nem elképzelhetetlen hogy egy igényes pásztorfaragással állunk szemben.

A persely napjainkban a Szent Rókus templom leghátsó padosorához van erősítve. Funkciójáról, a perselybe került pénzek kezeléséről, az összegyűjtött adományok felhasználásáról nem maradtak fenn adatok. A persely pénzkezelését az egyház és a pásztorereg közös (szóbeli) megegyezés alapján oldotta meg, könnyen lehet, hogy a Vendel szobor állíttatására vagy felújítására szánt összeg gyűjtésére szolgált. Szent Vendel csongrádi tiszteletének harmadik, egyben utolsó ma is látható emléke egy fogadalmi kép, mely a Nagyboldogasszony templom Jézus Szíve kápolnájában található. A festmény egy helybeli módos nagygazda, Csanyi Forgó István költségén készült 1857-ben. Az állíttatás okáról, motivációjáról a templom irattárában nem maradt feljegyzés. Szent Vendel ábrázolása itt jelentősen eltér a persely és a szobor „magyarosított” tematikájától. A képen egy fiatal pásztorfiút láthatunk romantikus délnémet környezetben és viseletben, lovakkal, birkákkal és marhákkal a háttérben. Az ifjú egy út menti képoszlop előtt fél térdre ereszkedik, mellette pásztorkutya pihen. Nem messze tőle bordó bársonypárnán hever a félredobott királyi korona. Ez a festmény az egyetlen, bizonyítottan magánkezdeményezésű gesztus, mely Csongrádon Szent Vendel tiszteletéhez kötődik.

Szent Vendel csongrádi tiszteletének alapját elsősorban a kiterjedt legelőterületek, az óriási uradalmi állattálmány, vagyis a város jellegzetes agrár- és állattartó jellege szolgáltatta. A pásztorok migrációja, a csongrádiak jársági legeltetés, a búcsújárások és vásárok során létrejövő kapcsolatok nyomán a kultusz a 19. század elején érkezett a városba, de az sem kizárt, hogy a viszonylag nagyszámú kultuszjel az akkori plébános, Mátyus János lelkipásztori munkáját dicséri. Bizonyos, hogy a plébánosnak voltak jársági érdekeltségei, hisz csongrádi állásához ajánlólevelet is kapott a Jászkun Kerülettől. A szent tiszteletének terjedését gyorsították az 1820–30-as években tomboló állatjárványok, a kemény telek és a rendkívül száraz, aszályos nyarak, amikor a mostoha időjárás miatt kénytelenek voltak huzamosabb ideig istállózni az állatokat.

Gyöngyössi Orsolya

„Fogadj örökbe” egy dévai gyermeket

„Aki befogad egy gyermeket az én nevemben,
az engem fogad be” (Mt 18,5).

Románia többnyire magyar lakta nyomornegyedeiben élő sokgyermekes családok számára nagy gondot jelent a napi betevő falat megszerzése, a gyermekek felnevelése. Az éhhalál szélén élő „apróságok” számára az egyik megoldást az jelenti, ha Bőjte Csaba ferences szerzetes „védőszárnyai alá kerülnek”.

Jelenleg közel 700 kisgyermek él a Bőjte Csaba által működtetett Szent Ferenc Alapítvány gyermekotthonaiban. Ennyi gyermek étkeztetése, ruhával való ellátása, taníttatása nem kis feladat, ezért az Alapítvány az adományok gyűjtése mellett létrehozott egy úgynevezett „Keresztszülői Programot”, mely lehetőséget ad arra, hogy egy mély szegénységben élő dévai gyermeket anyagiilag támogassunk, esélyt adva ezzel számára a szegénységből való kitörésre, egy szebb jövő megalapozására. A támogatók név és kor szerint választhatnak egy gyermeket, akinek az ellátásához havi rendszerességgel körülbelül egy éven keresztül (hosszabb idő is lehet) 5.000-10.000 forinttal járulnak hozzá. A „keresztszülő” fényképet kap a választott gyermekről, levelezhet vele, jeles alkalmakor (születésnap, karácsony) ajándékot küldhet neki, meglátogathatja a gyermekotthonban. Mindezek mellett a „keresztgyermek” nevelője köteles félévente beszámolni a „keresztszülőnek” a gyermek fejlődéséről. Lehet, hogy egy dévai kisgyermek éppen a mi segítségünkre, szeretetünkre vár, és lehet, hogy éppen mi menthetjük meg őt az éhhaláltól.

Információ: devaigyerekek.tamogatas@gmail.com

Hegedűs Hajnalka

A jó tündér

Erdőn, mezőn, réten járok,

Egy jó tündérre találok.

Azt kérdezi, mit kívánok, teljesíti régi álmom.

Gondolatom oly messze száll, idős ember már mit kíván?

Egyszerű és szegény vagyok, igényem nincs, de megvagyok.

Örülünk mi minden napnak, napsütésnek, virradatnak.

Apró kicsi örömeinknek, egy jókedvű nevetésnek,

Egy illatos kis virágnak, elbűvölő illatának.

Délidőbe harangszónak, madárdalnak, kakukkszónak,

Jóindulatú embernek, fiatalnak és öregnek.

Dolgos, munkás öreg kezek, kik éltetik a nemzetet?

Éveiket nem számolják, a jó szokást tovább adják.

Beérik ők oly kevéssel, a mindennapi kenyérrel.

Éltünk mi már oly sok rosszat, háborút és forradalmat.

A békéért imát mondanak, elítélik a gonoszt.

Véleményünket megmondjuk, betegséget eltitkoljuk.

Panaszra nem nyitja száját, fél, hogy ezért megdorgálják.

Nem panaszkodik, ha fáradt, hisz úgy örül a munkának.

Húzza - vonja öreg tagját, nem szereti, ha sajnálják.

Kedves tündér, tégy egy csodát, oly kegyetlen ez a világ!

Szeretnek híján vagyunk, lassan csak gyűlölni tudunk!

Ezen változtass, ha lehet, ez lenne jó cselekedet!

Ez lenne az én kérésem, mást nem kérek, megígérem!

Viszály helyett béke legyen, virág nyíljon réten, hegyen.

Egy csokorba összefogva, fogjuk egymást átkarolva.

Legyen béke a világban, a józan ész ezt kívánja.

Keller Mihályné - Bokros

„Az élet keresztjei olyanok, mint a kotta keresztjei: felemelnek.”

Szabó Klára Bernadettet, a mindig derűs és mosolygós hölgyet kérte most fel lapunk, hogy mutakozzon be. Klárikáról tudjuk, hogy családjával együtt rendszeresen jár templomunk szentmiséire, azokon felolvas, részt vesz plébániánk közösségi életében, legutóbb templomi hangversenyünk műsorvezetője volt.

1990. március 4-én születtem Csongrádon, egy mentő ápoló és egy altató asszisztensszülők második gyermekeként. Keresztény életemet, szüleim jóvoltából, korán megkezdtem. Születésem évében, május első vasárnapján keresztelt meg Urbán Gábor atya, a Szent József templom akkori plébánosa. Előbb testvérem, majd én is szolgálatot vállalhattam az oltár körül. Surányiné Erzsike néni mindenben segített nekünk, kis ministránsoknak. Nyolc évesen voltam elsőáldozó Soós Dénes plébános atyánál. Rendszeresen részt vettem a pásztorjátékokban, és a különböző vallásos műsorokban. A Szűzanya iránti szeretetemhez nagyban hozzájárult Koncz nagymamám, aki már kiskoromban elvitt a karmelita búcsúkra Kunszentmártonba, valamint a Lourdes-i ájtatosságokra. A családommal igyekszünk minden évben eljutni Pálosszentkútra és egyéb zarándok helyekre. Szeretek velük utazni, mert akkor egy percig sem unatkozom. Az utolsó közös zarándoklatunk Győrben és Pannónhalmán volt. Bizonyára sokan emlékeznek még rá, igazán szép kirándulás volt, és a hangulatunk is a tető fokára hágott.

Vidám természetéről ismert a családja is, hallhatnánk egy személyes élményt?

Nagyon szerencsésnek mondhatom magam a családom miatt. Az Úr mindnyájunkat bőséges humorral és derűvel áldott meg.

Gondolhatja, hogy mi a helyzet a családi ebédeken. Csak úgy zeng belé a ház... Ilyenkor előszeretettel jönnek fel családi anekdoták. Többek között egy óvodai történetem... Már akkor is szerettem nyüzsögni, túlságosan is, középsős lehettem. Anyák napi ünnepség volt az óvodában, és betéve tudtam az egész műsort. Ha valaki netán elfelejtette volna, hogy ő következik, hát én rögtön figyelmeztettem rá. Így volt ez abban a pillanatban is. Felálltam a kisszékemről, és oda mentem a társamhoz, hogy most ő jön, majd visszamentem a helyemre, eligazgattam szépen a szoknyámat, és azzal a mozdulattal leültem volna, csak hogy nem néztem oda, így a szék mellé ültem... Nagyon kellemetlenül éreztem magam akkor, de azóta csak mosolygok rajta, mert ugye a kisgyerekek már csak ilyenek.

Gyermekkorát itt töltötte a Piroskavárosban, majd kecskeméti évek következtek.

Igen, a Bercsényi utcai óvodából a Piroskavárosi Általános Iskolába mentem tanulni. Itt kezdtem el a zenével foglalkozni. Másodikos koromban kezdtem el furulyázni Némethné Berkes Aranka tanárnő jóvoltából. Az első nagyobb zarándoklatomon 7. osztályos koromban vettem részt. Zsótér atya szervezésében jutottam ki Lengyelországba Koncz mamámmal és testvéremmel. Nagy hatással volt rám a Częstochowai kegyhely, és a krakkói Fausztina nővér története.

Az általános iskola után Kecskeméten folytattam tanulmányaimat a Congregatio Jesu (Angolkis-asszonyok) Ward Mária Leánygimnáziumában. Erről az iskoláról testvéremen, Lacin keresztül hallottam, aki akkor már a kecskeméti Piarista Gimnázium tanulója volt. Első gimnazista koromban vettem fel a bérmlás szentségét Nagy Nándor plébános atya javaslatára a Nagyboldogasszony templomban, és a Mária nevet választottam a Szűzanya iránti tiszteletemből.

Gimnáziumi tanulmányaim alatt részt vettem az iskola kórusában, amellyel eljuthattam Bulgáriába, Lengyelországba és Németországba. Ekkor tanultam meg gitározni. A középiskolás éveimben sok új barátot szereztem az ország minden részéről. Általuk és az iskola által sikerült még jobban elmélyülnöm a hitemben, amihez rengeteg program volt a segítségemre. Minden évben mentünk lelkigyakorlatra az osztállyal, többek között Kunszentmártonba, ahol Zselepszky György karmelita szerzetes atya tartott tanításokat. Ez a négy év életem egyik legmeghatározóbb időszaka volt, sok szeretetet, tudást és értéket kaptam a tanáraimtól és a nővérektől.

2008 májusában érettségiztem, majd felvételiztem a Kecskeméti Tanítóképző Főiskolára, óvó szakra. Egy évvel később felvettem a tanító szakot és az ének-zene szakirányt is. Ennek köszönhetően elkezdhettem zongorázni. Pályaválasztásomat nagyban befolyásolta az emberek, főleg a gyerekek iránti szeretetem. A gyakorlataim során bebizonyosodott, hogy nem választottam rosszul. Tagja vagyok a főiskola kórusának, valamint a csongrádi Nagyboldogasszony-templom énekkarának is. Nyaranta a gimnáziumi barátaimmal katolikus zenetáborba járok. Igyekszem itthon is aktívan részt venni az ifjúsági életben.

Szombat esténként a Csongrádi Katolikus Ifjúság (CSO.K.I.) közösségébe járok, ahol együtt imádkozunk, játszunk, énekelünk, és nagy örömmel szolgálunk az ifjúsági miséken.

Szabadidőmben nagyon szeretek még színházba járni, táncolni, olvasni, és tagja vagyok a Kecskeméti Amatőr Színjátszók Szövetségének is.

2010 tavaszán részt vettem a Szentlélek szemináriumon is, ahol még jobban megismerhettem hitemet, és közelebb kerültem az Úrhoz.

Mit tudhatunk meg távolabbi terveiről?

Még nem tudom, hogy mit hoz a jövő, hogy merre kapok állást, merre alapítok családot, de mindig törekedni fogok arra, hogy megmaradjak Isten útján. Végül egyik kedvenc idézetemmel szeretném zárni gondolataimat, mely Beethoven tollából származik.

„Az élet keresztjei olyanok, mint a kotta keresztjei: felemelnek.”

Fekete Imre

A farsang történetéből

Jelenleg a farsang időszakát éljük, amely Vízkeresztkor (január 6.) kezdődött, és Hamvazószerdáig (idén március 9.) tart. Megelőzi a karácsonyi ünnepkör, és követi a húsvéti, pontosabban annak kezdete, a húsvétot megelőző 40 napos böjt.

A hagyományok szerint ez az önfeledt mulatozás, dús lakomák időszaka, amikor búcsúzunk a téltől és köszöntjük a tavaszt.

A farsang zajos multságait egy ősi hiedelem hívta életre. A középkorban azt hitték az emberek, hogy a tél utolsó napjaiban - amikor rövidek a nappalok és hosszúak az éjszakák - a Nap elgyengül, és a gonosz szellemek életre kelnek. Vigalommal, jelmezes karneváli felvonulással, boszorkánybábu elégetésével akarták elűzni ezeket. Egyes helyeken tüzes kerekeket görgettek, mert azt remélték, hogy a földi tűz segíti a napot, hogy újra erőre kapjon. Eleinte azért öltöztek ijesztő jelmezekbe, hogy elűzzék a halált, a rosszat és a hideget. Az első maskarások halottas menetet utánozva masíroztak. A megjátszott temetés után nagy dárídót csaptak, hiszen a tél eltemetésének mindenki örült. A régi babonákat később elfelejtették az emberek, de a jelmezes, álarcos karnevál és a bálók, táncos multságok szokása máig megmaradt.

A szokások és hiedelmek többsége, és így a maskarás alakoskodások is a vígasság utolsó napjaira, „farsangvasárnapra”, „farsanghétfőre”, „húshagyókeddre”, az úgynevezett „farsangfarkára” összpontosultak. Ebben az időben a mezőgazdasági munkák szüneteltek, ez volt a szórakozás legfőbb ideje. Jellemzője, hogy olyan ünnepi időszak, amelyben a hétköznapi élettől eltérő dolgok történhetnek, felbomolhat a szokásos rend. Ahogy ilyenkor mondani szokták: „a feje tetejére áll a világ”. A hosszú böjtre való felkészülésnek megfelelően ebben az időszakban az evés-ivás, a mulatozás szinte kötelező volt. A táncmultságok mellett különböző játékokat, vetélkedőket rendeztek, de ilyenkor volt a legtöbb lakodalom is a falvakban.

Túriné Nádudvari Mária

A törpék gyűlést tartanak (részlet)

Tudor: Köszöntöm a gyűlésen résztvevő törptársaimat, és megállapítom, hogy határozat-képesek vagyunk. Igazoltan nem jelent meg Szundi és Kuka. Ők a bányában dolgoznak. Semmi akadálya annak, hogy rendet alapítsunk.

Hapci: Haapci (tüsszent), ez már igaz, mert rátüsszentettem!

Tudor: Véleményem szerint mi születésünk óta ferencesek vagyunk, ezért legyen a nevünk ferences rend.

Morgó: Már megint osztod az ést, Tudor! Honnan veszed ezt a nagy hülyeséget!

Tudor: Ugye mi mindnyájan egy családban élünk, testvérek vagyunk, és kicsik is vagyunk. Tehát mi születésünk óta ferencesek vagyunk.

Szende: Bocsanat, hogy szólni merek, de javaslom, hogy a ferences családon belül legyen hét rend. Először alapítsuk meg a Tudor rendet.

Morgó: Sajnos nem lehet, mert az már létezik! Úgy hívják őket, hogy bencések. Azt állítják magukról, hogy ők adták a legtöbb nagy fejet a világon!

Vidor: Akkor Szundi is bencés, mert neki van a legnagyobb feje közöttünk!

Szende: (sértődötten és huncutul kacsint egyet) Jó, hát ha nem fogadjátok el, akkor a legyen az új rend Morgó rend!

Tudor:(sajnálkozva) Sajnos az sem lehet a rend neve, mert már van ilyen rend. Úgy hívják őket, hogy jezsuiták. Azt mondják, hogy nincs a világon két olyan jezsuita, akik azonos véleményen lennének egy adott kérdésben. Mindig, mindent megkérdőjeleznek.

Szende: Bocsanat, hogy szólni mertem, de akkor legyen az új rend Kuka rend. Ebbe aztán biztosan nem lehet belekötni!

Morgó: De igen. Ilyen is van már. Úgy hívják őket, hogy karthausiak. Teljesen leszoknak a beszédre. Egy évben egyszer, csak húsvétkor szólalnak meg.

Vidor: Ha! Ha! Ha!

Tudor: Mit nevetsz Vidor?

Vidor: Pont téged próbáltalak elképzelni ebben a rendben. Egy percig sem tudsz megmaradni beszéd nélkül. Nemhogy egy évig!

Szende: Javaslom, hogy a közös rendi nevünk legyen Szundi rend. Ebbe a rendbe mindenki addig alhat, ameddig csak akar.

Vidor: Ha! Ha! Ha! Nézd meg a székedet, szanaszét van hányva minden holmid, csakhogy elsőnek ágyba bújhass. Ez neked rend?

Tudor: Úgy látom törptársaim nem tudunk megegyezni! Akkor alapítsuk meg a Szendék, Szundik, Morgók, Kukák, Tudorok, Vidorok rendjét! Ha már mindenáron rendet kívánunk alapítani!

Szende: (félénken) De hát mégis csak kellene valami közös név nem?

Kis szünet majd egyszerre rávágják! Legyen a közös nevünk Ferences Hagyományörzők Rendje!

Tudor: Ha már rendet alapítottunk legyen egy ének, ami összetart minket!

Morgó: Volt már olyan, amikor a magyar törpök összetartottak?

Tudor: Lehet, hogy nem volt, de lesz! Találjunk ki valamit! Nehéz idők várnak ránk! Ha együtt vagyunk, legalább vidámítjuk egymást!

Kerekes László

Anyakönyvi hírek

Halottaink

Oláh Józsefné – Makai Rozália

Forgó János

id. Turi - Kis Árpád

Hencz László

Gyurász Vilmosné – Nana Terézia

Nagy Gáspárné – Újszászi Mária Terézia

Csúros János

Sáfrány Péter Attiláné – Barta Klára

Miskolczy Miklósné – Pozsár Margit

Busa Józsefné – Bánfi Mária

Kulik József

Szabó Attila

Vincze Pál

Lakatos Szeréna

Kádár Istvánné – Papp Mária

Maszlaj József

Papp Jánosné – Szabó Rozália

Pálírkó Mihály

Bodák - Gyovai Lászlóné – Modok Ibolya

Forgó Ilona

Bugyi Jánosné – Bori Ilona

Pálfi Pálné – Németh Franciska Pirosga

Tóth István

Bori János

Budai Józsefné – Oláh Klára

özv. Palatinus Istvánné – Bakos-Lantos Franciska

*Adj irgalmat, adj nyugalmat,
Ó Atyánk a lelkeknek!*

Kiadványunk támogatója:

ORHIDEA TEMETKEZÉS

Csongrád, Erzsébet u. 32.

Éjjel-nappal hívható telefonszám:

06-63/471-121

Templomi illemtan

Sorozatunk előző részeiben a katolikus vallási szokások tiszteletben tartásáról, a templomba való megérkezésről és a bejövételről írtunk. Befejezőként a szentmisén való viselkedés illemszabályait foglaljuk össze.

A szentmisén

A szentmise a katolikus egyház istentisztelete, amelyet a pap a hívekkel közösen végez a templomban. Amikor a miséző pap bevonul az oltárhoz, tiszteletünk kifejezésül felállunk. A miséző pap Krisztus megismerője, megilleti ezért a megfelelő tisztelet.

Evangélium kezdetére ugyancsak fel kell állni. A felállás az Evangéliumban hozzánk szóló Úr Jézusnak szól és kifejezi készségünket, amellyel az Evangéliumot hallgatjuk, és annak parancsait teljesítjük. Röviden összefoglalva állni kell, amikor imádkozunk, az olvasmányokat (az Evangélium kivételével) és a prédikációt pedig ülve hallgatjuk.

A szentmise közösségünk ünnepe. Kapcsolódjunk be úgy, hogy érthetően mondjuk a válaszokat, és együtt énekelünk. Örömmel kifejezője legyen a pap szavaira adott hangos válasz, illetve a szívből fakadó ének! Ha valakinek az énektehetsége kisebb, énekeljen halkabban, de csatlakozzon a közösség hangjához.

A szentbeszéd alatt figyeljünk a pap szavára, közben ne foglalkozzunk mással. Ha véletlenül akkor érkezünk a templomba, amikor ott szentbeszéd folyik, megállunk a bejáratához közel, hogy járkálásunkkal ne zavarjuk a beszélőt. Szentbeszéd közben kimenni a templomból - hacsak súlyos okunk nincsen rá - nagy tiszteletlenség.

A felajánlaskor szokásos gyűjtés ősi keresztény hagyomány. Régen természetbeni ajándékokat hoztak a hívek, ma általában pénzbeli adományainkkal járulunk hozzá egyházközségünk és templomunk fenntartásának költségeihez. Amennyiben erre a célra adni szándékozunk, idejében készítsük elő a perselybe dobando pénzt. De ne legyünk idegesek akkor sem, ha nem tudunk hozzájárulni a költségekhez. Ne tartson vissza senkit a szentmiséről az, ha esetleg nincs pénze a templomi gyűjtés céljaira.

Áldozni az a katolikus hívő mehet, aki nincs súlyos bűn állapotában és felkészült. Aki nem jár rendszeresen templomba, vagy más súlyos bűne van, először rendezze kapcsolatát az Istennel a gyóntatószékben, ne menjen áldozni! A legtöbb vallását nem gyakorló emberen talán látszik is, hogy nem áldozhat.

Ne csodálkozzon, ha pl. egy gyázmisén a pap kérdéseket tesz fel neki az áldozás előtt, vagy meg sem áldoztatja.

Induljunk el időben, amikor a ministráns áldozásra csönget, ne akkor, amikor a pap már az oltár előtt áll kezében az Oltáriszentséggel. Kettes oszlopba álljunk be. Ha a pap felváltva hol az egyik, hol a másik oszlopból áldoztat valakit, az zökkenőmentessé (és gyorsabbá) teszi az áldoztatást. Ugyanezért abba az oszlopba álljunk be, amelyik oldalról jöttünk.

Az áldozás előtti térdhajtással másokat akadályozhatunk, ezért ha lehet, kerüljük. Áldozás előtt és után nem kell keresztet vetni (bár nem is tilos). Amikor a pap felmutatja az Oltáriszentséget és azt mondja, hogy "Krisztus teste", mondjuk hangosan, hogy "Ámen"! Ez egy hitvallás, a pap innen tudja, hogy valóban hisszük, hogy az Krisztus teste és megáldoztathat minket.

Ha nyelvre áldozunk, kissé nyújtsuk ki a nyelvünket és várjuk meg, amíg a pap ráhelyezi a szentostyát.

Ha kézbe szeretnénk áldozni, kezünkkel formáljunk bölcst az Úr Jézusnak a következőképpen: emeljük kezünket mellmagasságba, jobb kezünket tegyük alulra, erre keresztbe bal kezünket. A Szentséget jobb kézzel vegyük ki bal kezünkől és így vegyük magunkhoz. (Bal kezesek értelemszerűen pont fordított kézzel csináljanak mindent.) Fontos, hogy időben döntsük el, hogy nyelvre, vagy tenyérbe szeretnénk áldozni, ha áldozáskor kapkodunk, az zavaró. Ha két szín alatt áldoztatnak, csak nyelvre lehet áldozni (ezt általában hirdetik is).

Áldozás után ne hajtsunk térdet az oltár felé, több okból sem. Egyrészt ha magunkhoz vettük az Úr Jézust, ott van a szívünkben, értelmetlen a szentély végében lévő tabernákulum felé térdet hajtani. Másrészt lehet, hogy a tabernákulum -- épp az áldoztatás miatt -- épp üres.

A *szentmise végén* a kivonulásra ismét felállunk, s állva maradunk addig, amíg a pap és segítői el nem hagyják az oltárt, és el nem érik a kijáratot, a sekrestyét. Megsértik az illedelmes viselkedés szabályait, akik eközben kifelé indulnak, és hátat fordítanak nekik.

A szentmisének akkor van vége, amikor a záróének befejeződött. Ahogyan elkészni nem illik, úgy korábban elmenni sem. A záróének első versszakát állva, míg a többi versszakát - amennyiben a pap már kivonult - ülve énekeld végig.

Kifelé menet a padból kilépve, vagy helyünkről elindulva térdet hajtunk úgy, ahogyan bejövettelkor tettük. Ez az elköszönés módja.

A szenteltvízbe mártott ujjunkkal végzett keresztvetés már nem a köszönés tartozéka, egészen más jelentést hordoz. A templomból a világba lépve, a világban megvalósítandó küldetésünkkel kapcsolatos. A "Szentlélek harmata" ismert kifejezés a liturgiában. A templomból kilépve történő szenteltvíz hintés a Szentlélek megerősítő kegyelmének jele, amelyet kérünk, szálljon ránk, mint a harmat a fűre, és erősítsen meg, hogy küldetésünket teljesíthessük.

Összeállította: Túrini Nádudvari Mária

Rejtvénysarok

Kedves Gyerekek!

A sorok kitöltése után a sötétített oszlopban található megfejtést *április 10-ig* adjátok le írásban a sekrestyében, vagy juttassátok el elektronikus úton, honlapunkon a *Harang-Szó / Rejtvénysarok* menüpont alatt címünkre.

A helyes megfejtők közül kisorsolt három főt jutalomban részesítünk.

1.							R						
							Y						
3.							Ó						
4.							Á						
							D						
							E						
							M						
8.							E						
							V						
10.							O						
11.							O						

1. Keresztelő János édesanyja
2. Krisztus testének közössége
3. Bűnbocsánat szentsége
4. Atya, Fiú, Szentlélek
5. Neve jelentése: Ember
6. Jézus Krisztus áldozata
7. Istennel való kapcsolatunk
8. A megváltás jele
9. Örömhír
10. Az egyik apostol
11. Jele a bárány

Az előző lapszámban lévő rejtvények megfejtései:

1. Keresztrejtvény: **Biblia**;
2. Karácsonyi kvíz: **1-A, 2-A, 3-C, 4-B, 5-B, 6-C, 7-D, 8-C, 9-D, 10-B**;
3. Karácsonyi szókereső: **Karácsony**.

A helyes megfejtés beküldői: Túrini Bernadett, a Piroskavárosi Általános Iskola 1. osztályos hittanosa és a Fogyatékkal élők Nappali Intézetének tagjai jutalomban részesülnek, melyet a hitoktatón keresztül juttatunk el részükre. *Gratulálunk!*

Készítette: Pap Imre

CSFHE közgyűlése

Február 16-án tartotta éves beszámoló és értékelő közgyűlését a Csongrádi Ferences Hagyományokért Egyesület. A 29 fős tagság ez alkalommal tisztújítást is tartott, mivel az Egyesület elnöke Salamon László esperes-plébános - tagságának megtartása mellett - lemondott elnöki tisztségéről. Mint fogalmazott, feladatainak sokasága, állapotbeli kötelességeinek teljesítése mellett nem marad elég ideje az Egyesület méltó vezetésére. A közgyűlés négy éves időtartalomra két új tisztségviselő személyéről döntött, az eddigi titkárt, Fekete Imrét választotta elnöknek, míg a megüresedett titkári teendőket Szepesiné Pálfi Erika tölti be. Az Egyesület más tisztségviselőinek személyében nem történt változás.

Orgona-hangok

Február 26-án hangversenyt adott templomunkban Gyönygyössy Orsolya és Muladi József. Az egy órás műsorukban szerepelt többek között Pachelbel: Toccata in „E” (orgona); Caccini: Ave Maria (ének); Pergolesi: Stabat Mater-ből - Vidim suum... (ének); Bach: e-moll Toccata és fuga (orgona); Marchesi: Ave Maria (ének); Kodály: A csitári hegyek alatt... (ének).

Fiatalok!

Szeretettel vár tagjai sorába a Szent József Plébánián működő 575. számú Szent György Cserkészcsapat. A foglalkozásokat péntekenként 16.00 - 17.00 óra között tartják a plébánia Kolostor épületében.

Tisztelt Olvasóink!

A Harang-Szó előállításához anyagi támogatókat keresve magánszemélyek, vagy vállalkozások - a lap szellemiségét nem sértő - hirdetéseinek is helyet biztosítunk kiadványunkban.

Irodai fogadóórák a plébánián

Hétfő, szerda, péntek: 9.00 – 12.00 óra

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia döntése értelmében december 26-án megkezdődött a Család éve hazánkban, amely 2011. december 30-án, Szent Család vasárnapján ér majd véget. Az ünnepi évben kérjük a Szent Család áldását családjainkra, kérjük az első magyar szent családnak, Szent István királynak, Boldog Gizellának és Szent Imre hercegnek közbenjáró támogatását. Kérjük a példamutató családapát, Boldog Batthyány-Strattmann László könyörgését családjainkért és egész nemzetünkért.

Közelgő ünnepek

- március 9.: Hamvazószerda;
- március 25.: Gyümölcscsoltó Boldogasszony;
- április 17.: Virágvasárnap.

Kedves Hívek, Tisztelt Olvasóink!

Várjuk az érdeklődőket, látogassanak el a Kolostor épület emeletén lévő könyvtárunkba.

Nyitvatartási idő: vasárnap 9.00 – 10.30 óra

Szerkesztői üzenet

Terveink szerint lapunk következő száma Húsvét ünnepére jelenik meg. Kérjük, hogy a közlésre szánt írásait legkésőbb április 10-ig juttassák el a szerkesztők részére.

HARANG-SZÓ 37. szám

Csongrád-Piroskavárosi Szent József Plébánia és a bokrosi Szent László - templom híveinek lapja. Megjelenik évente hat alkalommal, 350 példányban.

Felelős kiadó: Salamon László esperes-plébános
Szerkesztők: Fekete Imre, Túrinné Náduvvari Mária

Tördelés-formázás: Pap Imre

Cím: 6640 Csongrád, Piroska János tér 4.

Tel./Fax: 06-63/483-063

Honlap: www.kistemplom-csongrad.hu

E-mail: sztojosefplebania@csongrad.hu

Nyomdai munkák: Fotó-Print Stúdió, Csongrád